

Riski	Kuvaus	Hallintakeinot ja toimenpiteet kaupunki	Hallintakeinot ja toimenpiteet KRP	Aikataulu	Vastuuhenkilö	Raportointi
Kaupungin yhteiset merkittävät riskit						
1. Talouden suhdannevaihtelut ja tulorahoitukseen liittyvät epävarmuustekijät voivat vaarantaa kaupungin palvelutasoa, kehittämistä ja tuloksellisuuden parantamista	Kaupunkitasolla merkittävimmät talouden riskit liittyvät verorahoituksen kehitykseen, suhdannevaihteluun, valtionosuusrahoitukseen sekä rahoitusriskiin.	Kaupungin käyttötalouden pitkäjänteinen suunnitelmallisuus ja menokuri, investointien jaksottaminen suhdannevaihteluita tasaavasti sekä kaupungin verotuloihin vaikuttavan elinkeino- ja työllisyysrakenteen rohkea kehittäminen. Suhdanneherkkien myynti- ja maksutulojen (esim. tontinmyyntitulot, rakennuslupatuotot) sekä osinkotuottojen vähenemisen riskien keskeinen hallintakeino on se, että toimialojen menorakennetta ei rakenneta näiden suhdanneherkkien tulojen varaan, jotta toimialojen perusprosessien resurssija ei jouduta leikkaamaan suhdanneherkkien tulojen vaihdellessa Valtionosuusrahoituksen riskeihin hallintakeinona on vahva ja monikanavainen vaikuttaminen ja edunvalvonta sekä aktiivinen ja rohkea rahoituksen hakeminen kaupungin hankkeisiin, projekteihin ja investointeihin	Myynti- ja maksutulot arvioidaan parhaan mahdollisen tiedon avulla. Selvitetään mahdollisuutta muuttaa talousarviomallia niin, että toimialalle erityisen tyypilliset suhdanneherkät tulot eivät määritä niistä riippumattomien menojen määrää.	Jatkuva	Palvelujohtajat ja esihenkilöt	Tilinpäätös osavuosikatsaukset ja kuukausiraportit.
2. Puutteet sopimussosaamisessa ja sopimusten hallinnassa voivat suurentaa kaupungin talouden ja toiminnan riskejä	Puutteet sopimussosaamisessa ja sopimusten hallinnassa voivat aiheuttaa merkittäviä riskejä kaupungin toiminnalle ja taloudelle. Sopimuksiin liittyvät riskit voivat toteutua, jos sopimuksen valmisteluvaiheessa sopimuksiin liittyvien riskien arviointi ja ennakointi, vaatimusten asettaminen sopimuslupamalle sekä varautuminen toimintaympäristön, sääntelyn tai sopimuslupamallin toiminnan muutoksiin jäävätt puutteelliseksi. Riskejä voi aiheutua myös, jos sopimuksen sisältöä ei kyetä laatimaan yksiselitteiseksi ja selkeäksi. Puutteellinen sopimusten hallinta ja seuranta voivat aiheuttaa taloudellisia menetyksiä tai haittaa kaupungin toiminnalle. Erityisesti hajanainen ja henkilöriippuvainen sopimusten hallinta ja seuranta lisäävät sopimuksiin liittyvää riskiä.	Riittävä resursointi sopimusten hallintaan Riittävän sopimussosaamisen varmistaminen organisaatiossa mm. koulutusten ja ohjeiden avulla Tukipalvelun (esimerkiksi lakipalvelut ja hankintapalvelut) hyödyntäminen sopimusten laadinnassa ja hallinnassa Sopimushallinnan vastuiden selkeyttäminen kaupungin yksiköissä ja tarpeen mukaan kirjaaminen tehtäväkuvuihin Sopimushallinnan raportointikäytäntöjen terävöittäminen ja raportointi osana sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan vuosittaista raportointia	Pyritään lisäämään sopimushallinnan koulutusta ja osaamista, koska lisäresursointiin ei ole mahdollisuutta. Lisätään sopimusten joustavuutta toiminnassa tapahtuviin muutoksiin (palvelutasot, sopimuspitämykset, ohjauskeinot).	Jatkuva	Palvelujohtajat ja esihenkilöt	Tilinpäätös, osavuosikatsaukset ja kuukausiraportit
3. Henkilöstön kuormittuminen tai puutteet osaamisessa voivat vaarantaa toiminnan saumattoman jatkuvuuden, kehittämisen ja tuloksellisuuden	Henkilöstöön kohdistuu kasvavaa kuormitusta johtuen monista tekijöistä. Tämän lisäksi riskinä on osaamisen kasautuminen avainhenkilöille, henkilöstön rajoitetut mahdollisuudet päivittää ja kehittää työssä tarvittavaa osaamista sekä vaikeus tunnistaa nopeasti muuttuvan toimintaympäristön osaamisvaatimukset. Toiminnalle ja palveluille asetetut tavoitteet ovat pysyneet ennallaan tai kasvaneet, samanaikaisesti muutosvauhti on kiihtynyt ja henkilöstöresurssi on jatkuvan tarkastelun alla, ja osassa tehtäviä henkilöstöä on myös vähennetty. Tämä on johtanut tehtävien kasaantumiseen, sekä avainhenkilöille että muulle henkilöstölle. Tämä lisää yksilöiden kuormitusta ja heikentää työhyvinvointia ja työssä jaksamista. Kaupungin osaamisen kehittämisen prosessit ja niiden tukirakenteet ovat osittain edelleen pirstaleisia jo alkaneesta yhteistyöstä huolimatta. Tämä vaikeuttaa yhteisten kaupunkitasoisten toimintamallien ja rakenteiden kehittämistä, käytöönottamista työyhteisöissä ja resurssien tuloksellista käyttöä. Hallinnollista työtä on julkisessa organisaatiossa monissa tehtävissä paljon. Tämän merkitystä ja kuormitusta ei pystytä ottamaan huomioon riittävästi tällä hetkellä. Myös henkilöstön poissaolot kuormittavat henkilöstöä ja työyhteisöjä.	Uuden HRD-järjestelmän käyttöönotto, jonne luodaan keskitetyt kaupunkitasoiset prosessit koulutuksenhallinnalle, perehdyttämislle, työelämäkeskusteluille ja osaamisen suunnittelulle. Jatketaan yhteistyön tiivistämistä henkilöstöpalveluiden ja toimialojen kanssa osaamisen kehittämisessä. Selvitetään rakenteiden ja resurssien yhdistämisen mahdollisuutta. Jatketaan vuosittaisen henkilöstö- ja koulutussuunnitelman laatimista yhdessä toimialojen kanssa. Jatketaan yhteistyötä eri verkostoissa tunnistetaan työelämän murroksen keskeisiä sisältöjä. Tätä työtä tekevät kaikki toimijat. Jatketaan esihenkilöiden pakollisen koulutusohjelman toimeenpanoa päivittäen tarkoituksenmukaisella tavalla sisältöjä. Esihenkilöt pitävät tehtäväkuvat ajan tasalla. Esihenkilöt tunnistavat oman tiiminsä avainhenkilöt ja huomioivat esimerkiksi sijaisjärjestelyt. Kaupungin toimintaprosesseja tarkastellaan ja prosessikehittämisen hanke tukee tätä työtä.	Tunnistetaan ja dokumentoidaan avaintehtävät, joissa on toimintojen jatkuvuuden turvaamisen kannalta yhden henkilön tehtävään osoitettuna merkittäviä tehtäväkokonaisuuksia. Priorisoidaan tehtäviä ja tavoitteita niin, että kuormitus pysyy hallittavissa. Pyritään järkevöittämään hallinnollisen työn määrää, optimoimaan sen suoritustaikaa ja tekemään näkyväksi sen syntymiseen vaikuttavia toimintoja. Varahenkilöjärjestely olemassa.	Jatkuva	Palvelujohtajat ja esihenkilöt	Tilinpäätös ja osavuosikatsaukset

4. Epäselvä ja puutteellinen yhteistyö hyvinvointialueen kanssa kuormittaa kaupungin palveluita ja voi aiheuttaa inhimillisiä, toiminnallisia, juridisia ja taloudellisia riskejä	Kaupungin ja hyvinvointialueen välinen yhteistyö on tällä hetkellä rakenteellisesti ja toiminnallisesti riittämättömällä tasolla, mikä voi aiheuttaa haasteita palveluiden tarkoituksenmukaisessa järjestämisessä. Yhteistyörakenteet sekä vastuutahot ovat osin joko määrittelemättä tai kuvattu puutteellisesti, mikä vaikeuttaa yhteisten toimintamallien muodostamista ja käytännön toteutusta. Myös lakisääteisten ja muiden tehtävien vastuunjaon epäselvä ja erlävä tulkinta sekä puutteellinen dokumentointi voivat lisätä epävarmuutta toimivaltuuksista ja velvoitteista. Samalla hyvinvointialueen heikko taloudellinen tilanne ja siihen liittyvät palveluleikkaukset voivat heikentää palveluiden laatua ja saatavuutta, erityisesti palveluverkon kattavuuden osalta. Tämän seurauksena osa hyvinvointialueelle kuuluvista tehtävistä voi jäädä toteuttamatta tai ne saattavat valua huomaamattomasti kaupungin tuottamien palveluiden toteuttavaksi. Hyvinvointialueen palveluverkkosuunnittelu ei kytkeydy riittävällä tavalla Jyväskylän kaupunkisuunnitteluun esimerkiksi asuinalueiden eriytymisen ja hyvinvoinnin segregaatoin ehkäisemiseksi.	Yhteistyörakenteiden selkeyttäminen ja dokumentointi Vastuujakojen tarkentaminen lakisääteisissä ja muissa tehtävissä sekä sopimisen tarpeiden arviointi Kahdenvälisten yhteisten strategisten tavoitteiden tarkastelu ja koordinointi Edunvalvontatyön vahvistaminen Jyväskyläläisen palveluiden puolesta sekä viranhaltijoiden että luottamushenkilöiden tasolla Kahdenvälisen yhteistyöneuvottelun koollekutsuminen (palvelujohtajataso) Hyvinvointialueen edustajien kutsuminen Jyväskylän hyvinvointisuunnitelman päivitykseen ja hyvinvointialueen roolin tunnistaminen ja määrittely tavoitteiden toimeenpanossa Isojen asioiden kokoava säännönmukainen raportointi johdolle ja neuvottelu hyvinvointialueen kanssa.	Yhteistyön tiivistäminen erityisesti niissä toiminnoissa, joissa hyvinvointialue pohjaa muutoksiaan joukkoliikenteen palveluiden käyttämisen varaan.			
5. Turvallisuusympäristön haasteet ovat kasvaneet ja riskien hallinta vaikeutunut	Kaupungin turvallisuustilannetta heikentävät useat samanaikaiset tekijät. Digitaalisen toimintaympäristön korkea uhkataso ja haavoittuvuudet, kuten tietoliikenne- ja tietojärjestelmäkatkokset sekä rikollisten toteuttamat huijausviestikampanjat ja -sivustot, kasvattavat riskiä tietoturvan ja palveluiden jatkuvuuden vaarantumiseen. Vanheneva ICT-infrastruktuuri lisää haavoittuvuutta palvelukatkoksille ja vakaville poikkeamatilanteille, mikä voi vaikuttaa suoraan asukkaiden arkeen ja kaupungin toimintakykyyn. Epävakaa geopoliittinen tilanne edellyttää edelleen jatkuvaa panostusta jatkuvuudenhallintaan ja varautumiseen. Varautumisen suunnittelun vaatima aikaresurssi kilpailee toimialoilla useiden muiden välttämättömien hallinnollisten tehtävien kanssa. Palveluiden järjestämisessä koettu turvattomuus näkyy paikoin erityisesti asiakastyössä henkilöstöön kohdistuvana epäasiallisena tai uhkaavana käytöksenä. Riskiä voi suurentaa riittämätön henkilöresurssi sekä mahdolliset puutteet asiakastilojen tilaratkaisuisa, henkilökunnan turvallisuustoiminnan harjoittelussa, vartiointi- ja aulapalveluissa sekä muissa turvajärjestelyissä.	Käynnissä olevat, erityisesti digipalvelujen ja toimialojen ICT-palvelujen kilpailutukset ja tietojärjestelmien uudistukset vähentävät suunnitelmallisesti korjausvelkaa ja siihen liittyviä riskejä, kun vanhentuneita elinkaarensa loppupäässä olevia järjestelmiä korvataan. Näiden toteutusta jatketaan myös tulevalla taloussuunnitelmakaudella 2027-2029. Yhtenäiset toimialojen, palvelualueiden ja -yksiköiden jatkuvaussuunnitelmat normaaliolojen häiriötilanteita varten Yhteiset mallit toimitilojen turvallisuuden suunnittelun pohjaksi Henkilöstön pakollinen tietosuojaja tietoturvakoulutus 1-2 vuoden välein Säännölliset ensiapukoulutukset ja palvelualuekohtaiset turvallisuuskoulutukset Lukitukset ja hälytysjärjestelmät on asennettava siten, että ne vastaavat tiloissa tapahtuvan toiminnan tosiasiallista riskitasoa Olemassa olevan turvallisuustilannekuvatiedon tehokkaampi hyödyntäminen osana palvelutoimintaa, työsuojelua ja esihenkilötyötä	Ylläpidetään varautumis- ja jatkuvaussuunnitelmat. Osallistutaan toimitilojen turvallisuussuunnitteluun. Huolehditaan erityisesti asiakastyöskentelyssä työturvallisuudesta.			
Toimialan merkittävimmät riskit (ed. lisäksi)						
Kaava- ja muut päätösvalitukset	Valitukset ja päätösprosessien pitkittyminen hidastavat hankkeita, haittaavat elinkeinoelämää ja vähentävät kaupungin tuloja		Osallistaminen, huolellinen päätösvalmistelu ja sidosryhmäjohtamisen kehittäminen, lainsäädäntöön vaikuttaminen.	Jatkuva	Palvelujohtajat	Tilinpäätös ja osavuositarkastukset
Rakennetun infran rapautuminen	Rakennettu ympäristö kuluu ja se vaatii kunnossapitotoimia. Pienentyvä rahoitus kasvattaa korjausvelkaa.		Korjausvelan seuranta ja tarkoituksenmukaisesti suunniteltu toimenpideohjelma	Jatkuva	Kaupungininsinööri	KOVE-seuranta
Sisäisen tarkastuksen kohteeksi toimialalta ehdotettu						
Henkilöstön tehtäväkuvusten kattavuus ja ajantasaisuus	Toimialan 2024 operatiivisena tavoitteena oli tehtäväkuvusten päivittäminen jokaisen työntekijän osalta kaupungin uuden ohjeen mukaisesti. Auditoinnilla halutaan tarkasteltavaksi toteutuminen.			2026	Sisäinen tarkastus	Sisäisen tarkastuksen raportti